

„ČASOVÝCH ÚVAH“ SVAZEK 319.

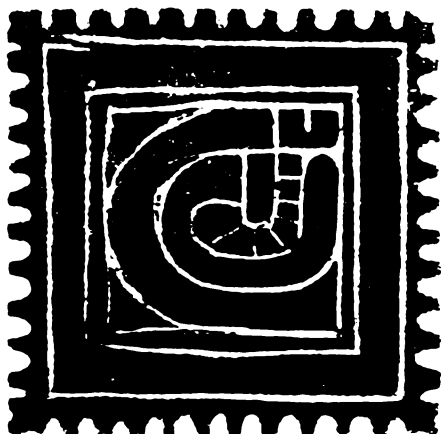

Katolík

v životě veřejném
a soukromém.

(Pastýřský list J. B. M.

Dra Karla Kašpara, biskupa královéhradeckého).

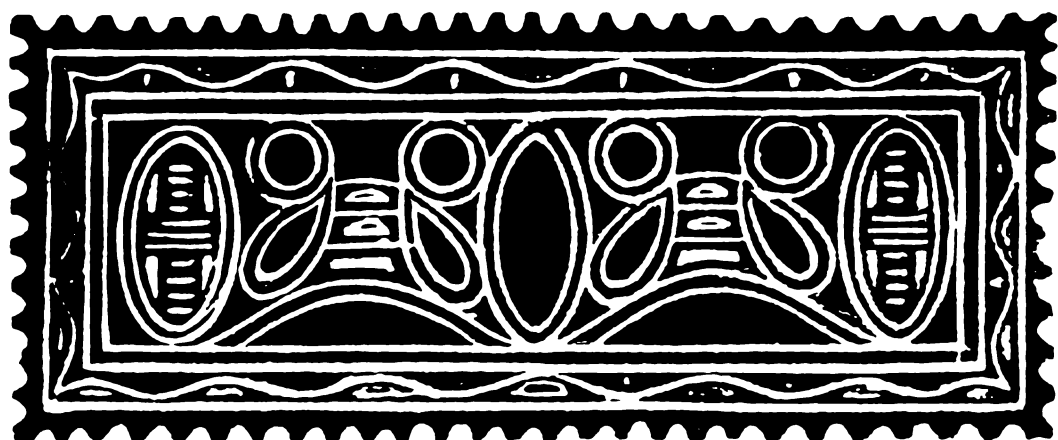

1930.

Nakladatel: „Tiskové Družstvo“ v Hradci Králové
(Adalbertinum).

Tiskem Družstevní knihtiskárny v Hradci Králové.

Karel,

z Boží a Apoštolské Stolice milosti

biskup královéhradecký,

vzkazuje důstojnému duchovenstvu a milým věřícím
své diecése

pozdrav a požehnání ve jménu Páně!

V době svatopostní více nežli jindy obrací křesťan mysl svou k pravdám věčným, jichž ani t. zv. pokrok ani zloba lidská, byť sebe více o to usilovaly, nikdy nevyvrátí. „Ustanoveno jest lidem jednou zemřítí a potom přijde soud.“ (Žid. IX. 27.) Soud soukromý v hodině smrti, kdy souzeny jsou jednotlivé duše, a soud všeobecný na konci světa. „Shromáždění budou před Ním všichni národové“, i budou rozdělení vyvolení po pravici od zavržených po levici. Na to obrátí se Syn Boží k těm po pravici a řekne: „Pojďte, požehnání Otce mého, vládněte královstvím připraveným vám od ustanovení světa; neboť lačněl jsem, a dali jste mi jísti, žíznil jsem,

a dali jste mi píti, nah jsem byl, a přioděli jste mne, nemocen jsem byl a navštívili jste mne. Vpravdě pravím vám: Co jste učinili jednomu z mých nejmenších, m n ě jste učinili.“ Potom řekne i těm, kteří budou na levici: „Odejděte ode mne, zlořečení, do ohně věčného! Neboť lačněl jsem a nedali jste mně jísti, žíznil jsem a nedali jste mi píti, nah jsem byl a nepřioděli jste mne, nemocen jsem byl a nenavštívili jste mne. Vpravdě pravím vám, co jste neučinili jednomu z mých maličkých, ani m n ě jste neučinili!“ (Mat. XXV. 34. n.)

Kristus Pán činí tedy věčnost naší závislou od toho, zdali jsme konali z lásky k Němu skutky milosrdenství či nikoliv! Jinými slovy, zdali jsme plnili přikázání lásky k bližnímu, či neplnili.

Stopujeme-li společnost lidskou na jejích cestách, nahlížíme-li do denních listů, zdá se, jakoby opravdová láska byla vyhasla. Dnešní doba se vychloubá samým pokrokem a zatím jsme vrženi nazpět o 2000 let! Nezměrná bída tělesná i duševní zachvátila lidstvo. Až na malé výjimky není lásky k bližnímu. A přece volá sv. Pavel (I. Kor. XIII. 1.): „Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, lásky však neměl, byl bych jako měď zvučící a jako zvon znějící.“ — Kristus Pán pak prohlásil jasně a rozhodně: „Milovati budeš bližního, jako sebe samého.“ (Mat. XXII. 39.)

Není tedy ponecháno naší libovůli, zdali chceme či nechceme, nýbrž bezpodmínečně je přikázáno: „Milovati budeš bližního!“ Nikdo není vyňat, každý k lásce té je zavázán. Ani nepadá na váhu rozdíl, zdali je nám kdo sympatickým či protivným. Příkaz Krista Pána velí dokonce milovati i nepřátele, neboť: „Milujete-li ty, kteří vás milují, co zvláštního

činíte? Zdali toho nečiní i pohané?" (Mat. V. 46.) Proto: „Milujte nepřátele své, dobře činite těm, kteří vás nenávidí a modlete se za ty, kteří vás pronásledují a pomlouvají, abyste byli dítkami Otce mého, jenž je v nebesích, jenž slunci svému velí vycházeti na dobré i na zlé a dešť dává na spravedlivé i na nespravedlivé.“ (Mat. V. 44. n.) Ovšem zlobu jejich schvalovati nesmíme, ani k ní mlčeti.

Láska k bližnímu, kterou přikazuje Kristus Pán, nesmí však býti jen přirozenou, nýbrž musí opřít se o pohnutky nadpřirozené: „Cokoli jste učinili jednomu z mých nejmenších, mně jste učinili.“ Máme milovati bližního, poněvadž v něm vidíme samého Krista Pána. — Láska jen přirozená bývá více méně sobeckou, kdežto u vás „nemá věděti levice, co činí pravice, ani nemáte rozhlásovati do světa své dobré skutky, byste od něho byli ctěni!“ (Mat. VI. 2., 3.)

Příležitost ku pěstění a konání této pravé lásky naskýtá se vám, zvláště za naší doby, až přehojná! Což nevidíte, milovaní diecesáni, nebohých, kteří strádají hladem, zimou, nemocí, bídou a jsou opuštěni? Přecasto nemají věcí ani nejpotřebnějších, košile, teplých šatů, obuvi, otopu, peřin! A s ubohými rodiči snášejí hlad, zimu, opuštěnost i jejich děti! Kolik odloženého prádla, obuvi, šatstva se najde při dobré vůli v zámožnějších rodinách! Jak snadno pozvati zkřehlé chudé dítě ke kamnům a zahřáti teplou kávou! Jaká radost se mu způsobí odloženou hračkou! A nemůžete-li sami přispěti, požádejte sousedy a za jejich pomoci setřete mnohou slzu.

Naleznete opuštěné sirotky, mrzáčky, hluchoněmé, slepé, padoucníci a jinými neduhy stížené! Srdce vaše krvácí nad tolikerou bídou! Požádejte o radu diecésního předsedu Charity, profesora bohosloví

v Hradci Králové, Dra Sobotu, který již více nebožáků dobře byl umístil. Vždyť chudás je vaším bratrem, vaší sestrou! I oni mají duši a v ní jako vy obraz samého Boha. I oni jsou stvořeni pro totéž nebe a snad obdrží větší odměnu nežli vy právě proto, že zde z lásky k Bohu pili kalich utrpení a nesli odevzdaně kříž za chudým, trpícím Spasitelem! Peněz do hrobu s sebou nevezmete. „Shromážďujte sobě tedy poklady, kterých ani rez ani mol nekazí, kterých zloději nevykopávají a nekradou.“ (Mat. VI. 20.), nehynoucí to ovoce bohumilé lásky k bližnímu.

Navštěvujte na osadě nemocné a možno-li, přineste jim občerstvení! „Kdožkoli dá nápoje jednomu z těchto nejmenších číši vody studené, pravím vám, neztratí odplaty své.“ (Mat. X. 43.) „Syn zajisté člověka přijde ve slávě Otce svého s Anděly svými a tehdáž odplatí každému podle skutků jeho! (Mat. XVI. 27.) Biskup sv. Martin uťal polovinu svého pláště a přioděl jím žebráka. V noci se mu zjevil Pán Ježíš, pláštěm tím oděný a pravil: „Martin katechumen tímto šatem mne přioděl.“

Ano, cožkoliv z lásky k Bohu učiníte svému bližnímu, učinili jste samému Kristu Pánu.

Než, milovaní diecesáni, člověk nemá pouze tělo, nýbrž i nesmrtelnou duši. A jako velí láska k bližnímu, abychom konali skutky milosrdenství tělesného, tak nemáme nikdy zapomínati jeho duše. Vždyť „co prospěje člověku, byť celý svět získal, ale na své duši zkázu trpěl!“ (Mat. XVI. 26)

Duše lidská jaký drahocenný poklad! Duše lidská, na kterou zvláště za našich dnů tak mnozí zapomínají, neumírá s tělem, nýbrž odloučivši se od něho v hodině smrti, ocítá se na věčnosti, kde buď požívá neskonale blaženosti, nebo trpí nevy-slovitelné bolesti! Duše lidská, stvořená k obrazu

Božímu, má takovou cenu, že kvůli ní se stal Syn Boží člověkem, pro ni trpěl a umíral! A před odchodem z tohoto světa založil katolickou Církev, aby vedla duši bezpečnou cestou k nebi!

Co byste řekli o člověku, který by se nepokusil o záchranu tonoucího? Co však říci o člověku, který zbaběle mlčí, ač vidí, že jeho bližní jest v nebezpečí věčného zavržení? Ano, tu platí slova Apoštola národů (2. Tim. IV. 4., 2.): „Naléhej včas i nevčas, usvědčuj, přimlouvej, kárej a to se vši trpělivostí a moudrostí.“ Vždyť nadešel čas, jak týž sv. Pavel pokračuje, „kdy lidé zdravého učení nenesou, nýbrž nashromáždí si učitelů podle vlastních chtíčů, majíce šimráně v uších (t. j. toužíce slyšeti jen to, co by jim lichotilo a hovělo jejich chtíčům a přáním), a kdy od pravdy sluch svůj odvrátí a obrátí se k bájím.“ (2. Tim. IV. 3., 4.)

Patřte na miliony, kterým dosud nezasvitla spasná hvězda svaté víry! Nic nevědí o pravém Bohu, nic o tom, proč jsou na světě, nic o věčné odplatě! Pravda, hrdinní řeholníci a řeholnice opouštějí z lásky k Bohu a těmto duším svůj domov, své drahé, aby za neuvěřitelných svízelných a nebezpečí je přivedli k Bohu a zachránili na věky jejich duše. Zdaž vás nenadchne láska k bližnímu, abyste i vy alespoň modlitbou a almužnou přispěli k jejich obrácení?

A kolik tisíc takových pohanů žije dnes i mezi námi, poněvadž se jim nedostalo milosti křtu svatého! Buďte misionáři a přimějte láskyplným slovem katolické rodiče těchto pohánků, aby se nad nimi ustrnuli a nebránili jim přijetím křtu sv. k Tomu se přivinouti, který pravil: „Nechte maličkých přijíti ke mně a nebraňte jim, neboť jejich je království nebeské.“ (Mat. XIX. 13.)

„Cokoliv učiníte jednomu z mých nejmenších, mně jste učinili!“

Jsou však bytosti ještě ubožejší. Pohánkům alespoň později se může dostat milosti sv. křtu. Ale kolik tisíc a tisíců, buď Bohu žalováno, bývá vražděno, a to dříve, nežli uzřeli světlo světa! Plané, ba nelidské jsou výmluvy na hospodářské poměry, krásu a zdraví matčino, nebo na chudobu. „Mlád jsem býval a došel jsem velikého stáří, a nezřel jsem, aby byl opuštěn spravedlivý, aby potomstvo jeho chodilo žebrat,“ čteme u žalmisty Páně (žalm 36., 25). Bůh, který „pečuje o polní květiny a ptactvo nebeské“ (Mat. VI. 26.), tím méně dá zemřítí těm, kdož v Něho pevně důvěřují. Vražda tím osudnější, že se páše na bytosti, která byť i teprve den dlela v lůně mateřském, má od Boha duši nesmrtelnou, a nejsou očistěna od dědičného hříchu na křtu svatém, na věky neužří Boha! „Šest věcí jest, jež nenávidí Bůh — ruce, krev nevinnou prolévající“, praví Zjevení Boží. (Přísloví VI. 17).

A dostane-li se dítěti života, jak je vychovávají mnozí rodičové? Bolestno vyprávěti! Dětem doma vše se povoluje, nevedou se, jak bývalo dříve, k odříkání, ve všem se jim vyhová.

Mnozí kněží, bohužel, právem dnes si nařkají na to, že přicházejí šestileté děti do školy a velmi často neumějí modliti se Olčenáš a Zdravas Maria, ba ani udělati kříž! Rodiče jich nevodí s sebou v neděle a ve svátky na mši sv., na úkor povinné bohoslužby je posílají do tělocvičných jednot anebo na výlety, nestarají se o to, zdali se učí svatému náboženství či nikoliv, ani jak se chovají ve škole. Co bude z takových dětí? Jakou kletbu na sebe chystají tací rodiče!

Vy, milovaní diecesáni, pohlížíte na stav manželský svatě a svědomitě a víte, že dítky jsou požehnáním Božím i že za ně v hodině smrti budete Pánu Bohu odpovídati! Bůh Vám je svěřil, abyste jimi jedenkrát rozmnožili počet nebešťanů. Proto zbožná matka vede své drahé dítko od nejútlejšího věku k poznání a milování Boha, učí je dělati kříž. modliti se, zapíratí se, a sama předchází jim s otcem dobrým příkladem v plnění povinností náboženských. Když pak dítě povyroستlo, škole je svěřují, aby ve víře a ctnosti utvrzeno, bylo rodičům k radosti. oporou v životě, podporou ve stáří a užitečným a charakterním členem společnosti lidské.

Než jaká žalostná změna děje se s dítětem často již po několika dnech jeho pobytu ve škole! Símě lásky k Bohu, které jste s úzkostlivou péčí naseli do nevinného jeho srdce, bývá často, přechasto nesvědomitou rukou násilně vyrváno. Mnozí t. zv. vychovatelé varují ve škole vaše děti, aby velebnému pánu nevěřili, namlouvají jim, že jsou to jen pohádky, co jim kněz vypravuje, prý není ani Boha ani nebe a podobné. Dlouho by trvalo, kdybych vám chtěl pověděti všechny stesky zoufalých otců a matek nad ďábelskou vpravdě zlobou, jejíž oběti se stává jejich miláček! Dětem vašim se dávají do rukou učebnice a příručky, v nichž úzkostlivě je pomíjeno jméno Bůh, zato spíláno katolické Církvi, posmívány její obřady, tupeni papež, biskupové, kněží, a dítě, které by mělo odvahy se ozvati. odpývá křesťanskou statečnost výsměchem, trestem, po případě horší známkou z mravů; záminka k tomu již se najde. Co bude z této mládeže, až vyrostete? Denní listy častokrátě nám líčí jedovaté ovoce takovéto výchovy bez Boha. A nemůže býti jinak!

„S cesty, kterou dá se jinoch, ani když sestárne, se neuchýlí“, praví Zjevení Boží. (Přísl. XXII. 6.)

Nejinak děje se i v některých školách středních, jak potvrzují výpovědi studentů i slzy matek, stížnosti otců na učebnice, příručky, vodění studentů od první třídy až do poslední na různé výstavy nahotin. Zloba lidská a zášť protikatolická jde tak daleko, že se půjčují katolickým žákům a žákyním i knihy lživé, bohopusté, nevěrecké a nemravné, Církvi právem zakázané. Nápadno pak je, že zatím co úzkostlivě v přednáškách a učebnicích kde kdo se vyhýbá sebe menší urážce jakéhokoliv náboženského vyznání i bezvyznání, jedině katolická víra je tupena a katoličtí žáci, zvláště ti, kteří se chtějí věnovati stavu duchovnímu, bývají terčem výsměchu, pohrdání, pronásledování.

„Bůh ovšem nenechá se posmívati.“ (Gal. VI. 7.)
 A „co kdo bude sít, to bude i žít.“ (Gal. VI. 8.)
 „Běda světu pro pohoršení“ (Mat. XVIII. 7.) pravil Božský Spasitel. „Běda tomu, kdo pohorší jedno z maličkých těchto, kteří ve mne věří; tomu bylo by lépe, aby kámen mlýnský zavěšen byl na hrdlo jeho a on pohroužen byl do hlubokosti mořské!“ (Mat. XVIII. 6.) A to „běda“ stihne ony lži-vychovatele, jako stihlo celou tíhou město Jerusalems, dříve nežli se nadálo, a vymstí se na národu.

Toto hrozné „běda“ vztahuje se však i na rodiče, kteří k otravování svých dětí zbaběle mlčí. Příkaz lásky k bližnímu, k vašim vlastním dětem vám velí, abyste se jich denně dotazovali, co jim bylo ve škole vyprávěno, abyste přezkoumali učebnice a příručky, kterých užívají, i knihy, které jsou jim půjčovány. A pozorujete-li, že víra katolická nebo mravy vašeho dítěte jsou ohroženy, je vaší svatou povinností abyste hájili jejich duše před mravní

nákazou a zkázou. V takovém případě domluvte se navzájem a společně u příslušných úřadů zakročte na ochranu svých dětí. Nelekejte se ani výtky denunciantství, za kterou zbaběle se skrývají, kdo jinak jsou plni odvahy. Není denunciantem, kdo udá zloděje, lupiče nebo vraha! A také nikdy není denunciantem, kdo stížnost vede proti tomu, jenž olupuje dítě jeho o nejdražší klenot víry a mravů. A kdyby lži-vychovatel vašim dětem se mstil, nemlčte, neboť mlčení v takovém případě by bylo hříchem, a chraňte své děti prostředky, které vám zaručuje i ústavní zákon naší republiky.

A poněvadž na rozhodujících místech nezdá se býti ochoty k nápravě, jak potvrzuje nejen neuvěřitelné naprosté ignorování opětovně přednesených stížností i z biskupských porad, ale i jmenování některých členů školní komise pro revisi učebnic na školách, jest vaší povinností všemi právními prostředky se domáhati zřízení katolických škol s katolickými učiteli pro katolické děti, vydržovaných státem! Děti jsou Vaše a nikoli nesvědomitých lži-vychovatelů! Je to krev Vaší krve! Duše dětí Vašich požadovati bude jedenkrát nejen od učitelů a profesorů, jimž byly svěřeny, ale i od Vás, rodičové, přísný soudce Bůh! Vy platíte nejen na školy, ale i na učitele a profesory, odvádějíc poctivě daně, dávajíc takto státu, což jeho jest! Nezapomínejte však, že dle slov téhož Krista Pána máte dávat i Bohu, což Božího jest! A děti Vaše náležejí v první řadě Bohu nejen proto, že od Něho a ne od Vás obdržely nesmrtelnou duši, ale i proto, že na křtu sv. se staly Jeho dětmi a dědici nebe!

„Cokoliv učiníte jednomu z mých nejmenších, mně jste učinili“, pravil Božský Přítel dítek.

Bohu díky jsou i v naší diecési učitelé a profesori svědomití, kteří budoucnost mládeže sobě svěšené budují na pevném základu víry a mravnosti. Těmto vážným vychovatelům mládeže žehnati bude jedenkrátě národ i stát.

Nesmíte však pouštěti se zřetele, milovaní diecesáni, ani mládež škole odrostlou. Právě tato je ve věku, kdy se probouzejí dosud dřímající vášně a náruživosti, a nedovede-li jich mladík a dívka udržeti na uzdě, přivodí sobě i rodinám žal a utrpení. Proto je varujte před nebezpečnými známostmi, před znemravňujícími divadly, pochybnými společnostmi, dráždícími představeními v biografech, neslušným oděvem, podezřelými zábavami, zvláště pak i před smíšeným sňatkem, poněvadž takovéto manželství mezi snoubencem katolickým a nekatolickým končí zpravidla zvlažněním ve víře, ne-li odpadem.

Láska k bližnímu nemá se však omeziti na kruh rodinný. Pomáhati máte, kde toho třeba. Ach, kolik katolíků žije ve stavu hříšném, poněvadž uzavřeli sňatek jen na úřadě nebo před duchovním nekatolickým! Snažte se přiměti je k uzavření právoplatného manželství před Bohem! Kdyby však byl některý z nich rozveden nebo rozloučen, nemůže hříchu napravit, žije-li dosud původní manžel či manželka, a je povinen poměr ten přerušiti. Kristus Pán prohlásil zcela nekompromisně: „Kdo propustí manželku svou a pojme jinou, cizoloží.“ (Mar. X. 11.) A dále: „Nevíte, že ani smilníci ani cizoložníci neobdrží království nebeského?“ (1. Kor. VI. 9, 10.).

Zcela zvláště má se pak projevit vaše láska, roznemohl-li se bližní vážnou chorobou, která může

končiti smrtí. Jak bolno u srdce, že mnozí odcházejí z tohoto světa před soud Boží nepřipraveni. Jedná-li se o možnou pouze ztrátu majetku, shledávají k záchráně úzkostlivě všechny doklady! Ale jedná-li se o ztrátu celé věčnosti, jaká lhostejnost! A přece závisí od přípravy na šťastnou hodinku smrti věčná blaženost anebo věčné tresty. „Cokoliv jste učinili jednomu z mých nejmenších, mně jste učinili!“ Proto upozorněte kněze na nemocného a můžete-li, poraďte nemocnému, aby se dal včas zaopatřit i a mohl tak klidně očekávat příchod Soudce svého i jeho rozsudek!

Buďte také, milovaní diecesáni, a poštolý dobrého tisku, rozšiřujte knihy, časopisy, noviny, v nichž víra není zlehčována ani mravy kaženy. Útěchu naleznete ve slovech sv. Jakuba (V. 20.): „Kdo odvrátí hříšníka od bludné cesty jeho, vysvobodí duši jeho od smrti a přikryje množství hříchů“, i ve slově sv. Alfonsa: „Kdo jednu duši zachrání, zachrání duši svou.“

A poněvadž láska k bližnímu se vztahuje na všechny lidi bez rozdílu, nezapomínejte ani těch, kteří většinou z nevědomosti opustili ovčinec Kristův a odpadli od katolické víry. Poučujte je, nabídněte jim spisy, by poznali pravdu, hlavně pak modlete se za ně, by s milostí Boží se vrátili, jako již desetitisíce byly učinily, k láskyplnému Srdci Spasitelovu, které i pro ně vycedilo všechnu Svou krev.

„Cokoliv jste učinili jednomu z mých nejmenších, mně jste učinili!“

* * *

Milovaní diecesáni! Z tisícerych ran krvácí společnost lidská! Má zemřít vykrvácením? V těchto

právě dnech překrásným příkladem předešel nás slavně panující papež PIUS XI. Vyvrcholení bídy, kterou lidstvo strádá, jeví se již po dvanácte let v sousedním Rusku, kde vražedné ruce skosily za nejhroznějších muk tisíce, ba miliony z ušlechtilého národa ruského, tisíce a tisíce strádají v žalářních kobkách nebo na nehostinných ostrovech. Uchvatitelé moci brodí se v nevinné krvi. a naplnění nenávistí proti Bohu šíří dětmi počínajíc bezbožectví a s ním nemravnost po celém Rusku, ba po celém světě. Nikdo však neměl odvahy, aby zastavil proudy nevinné krve, volající k Bohu o pomstu! A tu povstává velebná postava Náměstka Kristova, PIUS XI., „víra neohrožená“, jak jej předpověděl biskup sv. Malachiáš, a hromovým hlasem burcuje ze spánku lhostejnosti a netečnosti celý svět, aby ujal se nebohých pronásledovaných a nařizuje v březnu pobožnost na usmíření P. Boha za zločiny, jakých svět podobných dosud neviděl!

I my, milovaní diecesáni, jsme na nebezpečné cestě skončiti tam, kde úpí národ ruský! I u nás již dosti náhončích temných mocností, kteří si vytkli za cíl vyrvati lidu a dětem ze srdcí víru a s ní mravnost, aby tím povolnějšími byli nástroji pro jejich zkázonosné dílo. Pravda, první povinnost hájiti víru a mravy máme my kněží. Ale, což nevíte, jaký je nedostatek duchovenstva? Vždyť i v této naší diecési je přes 230 kaplanek, přes 30 far a přes 50 katechetských míst neobsazeno. Kněží pak, většinou již staří, přímo klesají pod tíží svého zodpovědného úřadu. A přece jedná se o věčnou záchranu nesmrtelných duší! Nepřátelé dorážejí se všech stran a všemožně snaží se oloupiti o víru a mravnost dorůstající pokolení. Jak smutným

koncům jdeme vstříc, nebudeme-li společně tomuto zlu čeliti!

Proto volám se sv. Pavlem (Efes. VI. 11.): „Oblecte se v plnou zbroj Boží, abyste mohli čeliti úkladům dáblovým, neboť bojování naše jest proti světovládcům temnosti. Vezměte plnou zbroj Boží, abyste mohli odolati v den zlý. Vezměte přilbici spásy a meč Ducha sv., t. j. slovo Boží, modliče se v duchu všelikou modlitbou a prosbou.“

V tomto boji proti zlu, v této akci katolické, kterou nařídil nynější Sv. Otec nejen pro celé diecése, ale i pro jednotlivé osady, povedou vás vaši duchovní správcové podle pokynů, které jim budou dány! Boje toho, jež vyvolali nepřátelé, se nelekáme, neboť bojovati budeme za nejdražší statky, za víru a mravnost jednotlivců, rodin, osad, celého státu. V boji tom čerpati budeme sílu modlitbou zvláště před svatostánkem, častým přijímáním sv. svátostí, svědomitým, příkladným životem a pěstěním lásky k bližnímu, skutky tělesného i duchovního milosrdenství, jak jsem vám v tomto listě naznačil.

Tuto sílu chceme čerpati na přímluvu naší nebeské Matičky a svatých našich patronů z nejbohatšího a nejmocnějšího pramene — Srdce Spasitele světa, z Jehož úst jedenkrát pak uslyšíme oblažující slova: „Blahoslavení milosrdní, neboť oni milosrdenství dojdou.“ (Mat. V. 7.).

Uzavíraje vás do tohoto nejsladšího Srdce, žehnám vám ve jménu † Otce i † Syna i † Ducha Svatého. Amen.

Dáno v Mém biskupském sídle
v Hradci Králové
dne 22. února l. P. 1830.

† KAREL, biskup.

U Časových Úvahách vyšlo
a vřele doporučujeme cenné časovédílo
J. Sahuly:

„Obraz doby svatováclavské.“

Díl I., str. 64, Kč 3·50, díl II., str. 64 Kč 3·50
a díl III., str. 48 Kč 3·—.

Už jen málo exempl. na skladě.

Doporučujeme 2 knihy
potřebné řečníkům a kazatelům:

O základ života

H. Haduch T. J. Rekolekční promluvy.

Stran 296.

Cena 31 Kč.

Kristus v našich bratřích

R. Plus. T. J. Jedná o zákonu jednoty, lásky
k bližnímu, o zákonu solidarity, o apoštolátu
horlivosti, modlitby a oběti.

Stran 150.

Cena 12·50 Kč.

Objednávky přijímá:

Družstevní nakladatelství
v Hradci Králové,
Adalbertinum.

ČASOVÉ ÚVAHY.

Řídí Dr. Jan Sobota.

Z publikací »Časových Úvah« jsou zde dosud na skladě brožury:

I. APOLOGETIKA.

Stran Cena hal.

Jos. Rohleder: V zápase o Řím	48	180
Dr. Jan Konečný: Cesty, jimiž se ubírá moderní lidstvo k Bohu	32	40
Dr. Jos. Beran: Suggesce a zázraky Kristovy	36	50
V. Skála: Katolíci za války	48	70
De la Briere-Élitzer: Převaha protestantů nad katolíky	40	40
Fil. Šubrt: Umění a náboženství	48	48
Dr. Jan Konečný: Ježíš Kristus v dějinných dokladech své doby	40	86
Dr. Ot. Tauber: Mravní výchova a škola	34	80
V. Skála: Církev československá	32	76
Dr. Jos. Novotný: Laická morálka	72	160
Dr. Jos. Novotný: Věda a víra o původu světa	76	80
Dr. Jan Konečný: V boji o nové náboženství	86	570
K. B. Olmr: Jak povstal život na zemi?	36	190
Jiří Sahula: Sváry českých sektářů	64	220
A. Sládeček: Laický apoštolát	76	320
J. Krátký: Stručná lidová obrana katolického náboženství	80	320
Dr. J. Konečný: Československý katechismus — rozklad křesťanství	72	350
Tomáš Chromý: Láska k vlasti se stanoviska katolické morálky	132	420
Dr. J. Novotný: Občanská výchova dle pokrokových učitelů	130	650
Dr. K. Kašpar: Pastýřský list o sv. Janu Nep.	20	220
Dr. Jan Konečný: Adventisté	52	300
Dr. Aug. Štancl: Pryč s naším školským monopolem	48	300
K. Budil: Pokrokářsko-školská oslava Husova	Kč 2 50	

II. DĚJINY:

Dr. Jos. Samsour: Inkvisice církevní	83	80
Jiří Sahula: Církevní snahy Husovy	48	100
Dr. Ot. Tauber: Časové záhady výchovy	88	150
Dr. Ot. Tauber: Bílá Hora	16	50
Prof. Vévoda: Základy výchovy: Náboženství a mravnost	92	250
Jiří Sahula: Krutosti habsburské	64	260
Vilém Koleč: Bratři Orebští	49	200
Jiří Sahula: Karel IV., Otec vlasti	112	112
Jiří Sahula: Arnošt z Pardubic	64	64
Jiří Sahula: Sociální postavení kněžstva v době husitské	32	32
Jiří Sahula: Vzdělání kněžstva v době předhusitské a husitské	96	96
Jiří Sahula: Husitské ženy	64	64
Jiří Sahula: Jan ze Želiva	64	64

Jiří Šanula: Český obecnou v době předhusitské a husitské	80	80
Jiří Šanula: Vzájemný poměr českých konfesí	80	80
Dr. Fr. Šulc: Byl Hus odsouzen jen pro 30 čl.	172	160
Jiří Šanula: Svatý Vojtěch a jeho doba	48	170
Jos. Hronek: Kněžší buditelé národa českosl.	40	170
Dr. K. Kašpar: Skutky a nikoliv slova papeže míru Benedikta XV.	98	320
Dr. J. Konečný: Monismus a křesťanství	63	230
Jiří Šanula: Husitské soudy a ortely.	128	400
Jiří Šanula: Církevní úkoly staročeských škol nekatolických	80	350
Frant. Pukl: Vývoj rozluky církve od státu v Evropě	128	500
Jiří Šanula: Význam Žižkova díla. Díl I.	80	350
Jiří Šanula: Význam Žižkova díla. Díl II.	128	450
K. Lutislav: Pravda a lež o českých dějinách. Díl I.	140	300
K. Lutislav: Pravda a lež o českých dějinách. Díl II.	172	400
J. Šanula: První průkopníci luterství v Čechách	80	320
K. Lutislav: Řím a národ český	104	400
A. Havel: Pravda o sv. Janu Nep.	72	360
Jiří Šanula: Mravní a osvětový význam odpustků ve středověku	188	650
Dr. K. Kašpar: Hus a jeho ovoce	124	500
Jiří Šanula: Obraz doby svatováclavské. Díl I.	64	350
» » » » » » II.	64	350
» » » » » » III.	48	3—
III. SOCIOLOGIE.		
M. Voňavka: Katolickým jinochům — spolky katolické	56	56
Fr. Blafák: Z porýnských misí	64	64
M. J. Voňavka: Alkohol nepřítel	48	48
Pozorovatel: Pozérství	80	80
J. P. Hradecký: Z dom. soc. demokratů. I.-III.	236	200
M. Hettinger-Navrátil: Slovo včas o právu volebním	40	40
P. Jan Urhan-Fr. Šubrt: O ruském pravoslaví	40	40
Dr. Aug. Štancl: Křesťanství a roln. otázka	66	180
Dr. Aug. Štancl: Kapitalismus	96	400
J. M. Zavoral: Chraňte dítek svých!	49	200
Ing. Janáček Al.: Soc. otázka a polit. strany české	72	250
Josef Hronek: Dnešní směry socialismu	63	250
Štěpán Goldschmid: Dílo Boskovo	48	270
Pietriga—K. Lutislav: Péče o venk. mládež	20	160
Al. Sládeček: Pryč s nábožen. lhostejností	48	200
Arnošt Oliva: Matka vychovatelka	56	220
Arnošt Oliva: Biblické ženy a katol. dívka	176	660
Dr. J. Konečný: Ozdoba církve	32	200
Dr. Ot. Tauber: Mravní záhady dneška	118	500
K. Volařík: Mravní výchova ve školách	32	300
Ing. J. Dostálek: Československá strana lidová a stát	Kč 130	

Objednávky vyřídí

administrace časopisů v Hradci Králové